

Snigti pradėjo pirmadienį. Kiek netikėta orų permaina, nes jau atrodė, kad įsitvirtino pavasaris. Apie tai skelbė ir įrašas kalendoriuje. Tiesa, prie panašių siurprizų jau buvo galima priprasti. Gamta nebemėgo pustonių ir rodyklė tarsi metronome metėsi į kraštutinumus.

Žiemos įsiveržimas kiek suerzino, tačiau atrodė kaip pokštas ir net norėjosi valiūkiškai pamerkti akį snaigėms.

Snigo ir antradienį. Snaigės, atrodo, vis drąsėjo, įnirtingiau atakavo žemę. Jos jau tuoj pat nevirsdavo vandens klanu, bet likdavo baltuoti lyg dažų šlakelis.

Trečiadienį, tarsi protestuotų prieš visas prognozes, snygis dar sustiprėjo. Net ir atkakliausieji nebebandė kovoti su pusnimis kastuvais. Jei, kaip teigia mitas, Sizifas bent jau sugebėdavo užridenti akmenį iki viršūnės, sniego kasimas nebedavė nė trumpalaikių rezultatų.

Ketvirtadienį pakilo vėjas, bet aprimo snaigės. Tarsi danguje būtų pasibaigusios jų atsargos. Atrodė, tereikia truputį palaukti ir pavasaris viską sutvarkys.

Penktadienį iš dangaus vėl pabiro snaigės. Jos krito, krito, krito, ir regėjos, niekada nebesiliaus.

JIS nusipurtė. Gal nuo šalčio, gal šiaip nuo kokios nemalonios minties. Jau seniai juto, jog JI tylomis įsistebeilijusi jam į nugarą slapta seka kiekvieną krustelėjimą. Mezginytė tik priedanga. JI iš tikro niekada nemėgo megzti. Kartais, kai būdavo ypač suirzusi ar kai kas nors nepasisekdavo, griebdavo virbalus ir įnirtingai megzdavo. JIS pagavo save svarstantį, ar kada nors matė kokį nors užbaigtą jos megztinį, šaliką ar kojine, ir pats užpyko dėl šių paikų minčių.

– *Regis, šiandien teks pratūnoti viduje.*

Pasakė ir pats nusigando savo balso. Tokio gergždžiančio ir pasenusio. Dar blogiau, žodžiai tarsi sklido iš šalies ir atrodė visiškai svetimi.

JI tylėjo. Jau kuri diena tiesiog tylėjo. Seniau, tik atėjus rytui, JIS kiek pasisukiodavo troboje, o paskui nieko nesakęs traukdavo į Miestą. Teisingiau, dažniausiai į patį jo pakraštį, kur iki vakaro pralindėdavo pri-rūkytoje smuklėje. Čia jam patiko. JIS netgi tapdavo plepus.

Nežaisdavo kortomis (nebent labai retai), mieliau šnekučiuodavosi su keliais nuolat čia besisukiojančiais vyrukais, kuriuos mintyse įprato vadinti *bičiuliais*. Netgi trumpam pamiršdavo irzulį, kuris nesitraukė jau daug metų. Dažniausiai jau po antro bokalo pradėdavo dėstyti didingus ateities planus. Esą tik trumpam pasiėmė „pertraukėlę“, reikia dar kiek laiko sukaupti jėgoms, apsižiūrėti ir tada visiems parodys, ko vertas. Kadangi visada tvarkingai susimokėdavo už gėrimus ir užkandą, o neretai pavaišindavo ir kelis sugėrovus, smuklės savininkas plačiai šypsojosi ir apsimetė, kad įdėmiai klausosi ir net žavisi šiais ambicingais planais.

Kartais JIS aplenkėdavo smuklę ir klaidžiodavo purvinomis priemiesčio gatvėmis. Paskui, tarsi netyčia, kojos nunešdavo į iki skausmo pažįstamas vietas. Pavyzdžiui, prie pačioje Miesto širdyje stūksančio namo. Daugelį metų šią vietą vadino *savo namais*. Tai buvo vienintelė vieta pasaulyje, kuriai kažką jautė. Ech, jeigu būtų galima atsukti laiką ir čia sugrįžti.

Tačiau prabėgo daug metų nuo tos dienos, kai ryžosi žingsniui, kuris atrodė drąsus ir neabejotinai teisingas. Būstas Miesto širdyje buvo iškeistas į atokiau nuo žmonių, už Miesto ribos suręstą medinį namą su nediduku sodu. Iki artimiausių kaimynų ne mažiau kaip penkios minutės sparčiu žingsniu. Tad jokių trukdžių, švarus oras, rytinė kava terasoje klausantis paukščių čiulbėjimo.

Tai turėjo būti esminis posūkis Rašytojo karjeroje – dabar jau Miesto sienos, po langais klegantys turistai, priplėkės oras nebeturėjo dusinti talento ir buvusi didybė privalejo grįžti. Dabar arba niekada. Deja, panašiau, kad niekada.

Kai persikėlė į užmiestį, nebesijautė saugus. Tarsi kažkas tą akimirką būtų išsiruošęs į medžioklę ir dabar sekęs jo pėdsakais.

3

JAM kilo didžiulis noras atsigręžti. Šiaip ne taip atsispyrė, nes žinojo, kad yra akylai stebimas. JI tiesiog mezga, stebi ir kažko laukia. O gal veikia tyko? Tereikia jam padaryti klaidą ir tada...

Kada visa tai prasidėjo? Kada apie JĄ ėmė mąstyti ne kaip apie nuostabią, neatsiejamą gyvenimo dalį, o kaip apie priešininką sudėtingame strateginiame kare?

Grįžęs iš Miesto, rasdavo susisupusią į antklodę ir tyliai tūnančią kampe. Kartais, labai retai, įnirtingai barškinančią rašomosios mašinėlės klavišais. Mašinėlė nemaloniai kaukšėdavo, vis strigdavo, tarsi užspringusi mintimis.

Šis rašymas kaskart baigdavosi vienodai – į krosnį keliaudavo rūpestingai suglamžytas popieriaus lapas. Jau labai seniai JI nebesidalijo tuo, ką bandė rašyti. Veikiausiai tai buvo tas istorinis darbas, kurį pradėjo dar tada, kai susižavėjo Miesto istorija. Labai entuziastingai pradėjo. Redaktorius kartą nusiuntė rengti pokalbio su Profesoriumi, vietos

archyvo direktoriumi – mielu senuku, fanatiškai mylinčiu savo darbą. Regis, dalį fanatizmo jis sugebėjo perduoti per interviu tarsi virusą.

JI valandų valandas čiaukšdavo JAM, kad pagaliau jos tekstas užlopytų svarbias mūsų istorijos spragas. Iš pradžių JIS stengdavosi būti dėmesingas, nors JAM visiškai nerūpėjo nei tos skylės, nei pati istorija. Manė, kad beprasmiška knaisiotis tame, ko vis vien negali pakeisti. Taip, žmonėms reikalingas pasakojimas apie jų kilmę, apie tai, kodėl dabar yra būtent taip, kaip yra, tačiau, JO įsitikinimu, istorija turi kur kas daugiau bendro su poezija nei su mokslu. Ji turi būti tokia, kokia patinka dabarties žmonėms. Istorikas, griauantis įprastą ir patogų praeities vaizdinį, panėši į pavojingą chuliganą, kuris bando veržtis į ramų šeimyninį būstą. Pagaliau, kam tyrinėti tai, ko negali pakeisti? Kuo padės, jei sužinosi apie virtualią traumuojančių įvykių? Galėsi teisintis, kodėl nieko nedarai čia ir dabar?

Kai JIS visa tai išsakė eilinį kartą susibarus, JI tiesiog nustėro. JIS pirmą kartą pamatė visiškai sutrikusį savo *antrosios pusės* (koks iš tiesų kvailas įvardijimas) veidą. Rodos, pataikė į pačią opiausią vietą. Tai buvo vienas iš smūgių, po kurių jų bendravimas pradėjo tirpti kaip pavasarinis sniegas. Labai ironiška metafora dabartinėmis aplinkybėmis.

Ne, jie buvo per silpni, idant padovanotų vienas kitam tylos laisvę. Vis burbtelėdavo kažką vienas kitam. Kartais trumpai persimesdavo formaliais žodžiais apie orą, apie tai, kad Mieste daug smalkių, apie tai, kiek kainuoja malkos. Tie žodžiai buvo kur kas tuštesni už tylą.

Kita vertus, JIS prie to taip priprato, jog jam net ėmė dingotis, kad tai ir yra gyvenimas ir jis negali būti joks kitoks. Taip atrodė dar vakar, o šiandien į širdį įšėlino keistas jausmas, kad atėjo tikrų permainų metas. Gal dėl gausaus sniego?

O gal kaltas kaukiantis vėjas? JIS vėl palinko prie krosnies. Privalo pasirūpinti, kad ugnis neužgestų, nes mintis, kad teks visą dieną, o paskui ir visą naktį praleisti drėgnoje ir šaltoje troboje, atrodė nepakeliama.

Ji abejingai sekė JO galynėjimąsi su krosnimi. Pati stebėjosi savo abejingumu, nes šaltis, kuris jau baigė užvaldyti kambarį, stingdė kojas, rankos sustiro, pirštai sugrubo. Visas kūnas geidė šilumos, bet kartu širdimi jautė, jog labai nori, kad JAM nepasisektų. Norėjo matyti, kaip JIS vaikščioja po kambarį nevilties pažymėtu veidu, kaip niršta, jaučiasi sugniuždytas ir sutrikęs.

Ji metė šalin mezginį, tarsi šis būtų pradėjęs deginti rankas, ir susisuko į vilnonę skarą. Pabandė įžiūrėti, kas vyksta už lango, bet ten tik užavo vėjas ir siautėjo snaigės. Buvo neįmanoma susigaudyti, ar dabar rytas, ar jau vakaras. Jau ilgą laiką gyveno ne pagal laikrodį, o pagal JO elgesį.

JIS atsikeldavo gana vėlai. Ji jau laukdavo, kiūtodavo savo lovoje ir laukdavo, kol išgirs, kaip sugirgžda lova gretimame kambaryje. JIS atsidusdavo ir ridendavosi iš patalo. Jau ne vienus metus jie miegojo skirtinguose kambariuose. Net sunku atsiminti, kurio iš jų ta idėja, bet, regis, labai patiko abiem. Formalus pretekstas – skirtingas darbo ritmas. Ji nemėgdavo naktinėti. Dar žurnalistė būdavo pripratusi, kad produktyviausias laikas yra rytas, o vakare tegalima peržiūrėti, kas nuveikta, planuoti kitos dienos darbus. Na, o dar nesulaukus vidurnakčio jau dera būti sapnų karalijoje, idant ankstyvą rytą atsibustų naujiems darbams.

JAM toks ritmas buvo nesuprantamas. JIS ilgai vakarodavo, tiksliau, naktinėdavo. Tarsi bijotų, kad gali pražiopsoti įkvėpimą, mūzos apsilankymą. Esą mūza lanko savo numylėtinius tik naktį.

Krosnyje suūžė ugnis. JIS triumfuodamas atsistojo ir negrabiai nusi-purtė prilipusius šapus.

JI buvo atpratusi nuo JO buvimo namuose. Būtent tai dabar slėgė ir kurstė pačiai nesuprantamą neapykantą. Buvo jau seniai įpratusi pasilikti viena ir būti pati sau šeimininkė. Todėl šiandien kito žmogaus buvimas šalia tiesiog dusino.

Jie pragyveno daug metų kartu. Praleido kartu daug laimingų ir ne tokių laimingų dienų. Visada stengėsi suprasti vienas kitą. (Bent taip atrodė.) Ir štai JI visa savo esybe trokšta, kad JIS pakiltų nuo suolo, įsisiaustų į apdriskusį palatą ir išeitų pro duris. Tegu ir į šaltį, į sniegą.

JO buvimas neleido susikaupti, neleido surankioti minčių į vieną prasmingą visumą ir užsisklęsti joje. Jau seniai JI gyvena prisiminimais ir tai ją tenkina. (Bent taip manė iki šiandien.)

Prakeiktas sniegas. Tos mažos ledo gabalėlių konfigūracijos kaltos dėl visų erzinančių minčių, dėl sutrikdytos vienatvės, dėl lekiančio po velnių gyvenimo, dėl to, jog norisi rėkti, kiek leidžia plaučiai, dėl to, jog tamsu, dėl to, jog JI sensta, dėl to, jog nieko nebegalima pakeisti. Dėl to, kad kaip tik buvo sutarusi susitikti su kunigu ir pasikalbėti apie galimybę krikštytis, o dabar iškilo netikėta kliūtis – ir jau ne vidinė, bet išorinė.

Pati nustebo, jog buvo pokalbį su kunigu užmiršusi, tarsi išstūmusi iš sąmonės, kaip pernelyg netikėtą sau pačiai sprendimą. Kartoją pati sau, kad dar nėra apsisprendusi, bet kartu jautė, kad jau viskas širdyje nuspręsta. Tereikia sutarti dėl datos ir dar reikės rasti du liudytojus. Tai, beje, sunkiausia, tačiau yra girdėjusi, kad tokiais atvejais gali padėti kas nors iš bažnyčios tarnautojų. Tiesa, taip pat girdėjo, kad tai nėra paprastai liudytojai, o *krikšto tėvai*. Tačiau, kai krikštijamas suaugęs žmogus, nelabai kokią atsakomybę jie prisiima.

JI vis labiau pyko ant sniego. Kelias savaites kartoją sau, kad sprendimas dėl krikšto niekur nepabėgs, kad dar turi daugybę laiko pagalvoti. Dabar jau nebebuvo tuo tikra.

Gera, jog spėjo prinešti užtektinai malkų, nes sėdėti viduje, atrodo, teks ilgėliau, nei iš pradžių tikėjosi. Mieste dabar turbūt visai kitaip, ten sniegui įsitvirtinti daug sunkiau. Mieste dabar verda gyvenimas. JO visa esybė veržėsi pro duris. Keisčiausia, jog Miestas iš esmės JAM nepatiko ir vargino. Tačiau tuo pat metu JIS jautėsi kaip aktorius, kuris įprato vaidinti vieną prasto, netaidingai režisuoto spektaklio herojų, kuriam šleikštu nuo to vaidmens, tačiau, kai tik jam pranešama, kad ši vakar vietoj jo į sceną eis dubleris, žinia smogia kaip peilis į paširdžius.

Krosnies šiluma maloniai pasklido po kambarį. O gal čia nėra jau taip baisu ir blogai? Gal ir gerai, kad tenka lindėti kiaurą dieną tarp keturių sienų? Čia, šioje irštvoje, daug ką galima ramiau apmąstyti. Svarbiausia, neskubėti, nebėgti pirma minčių tėkmės.

Vieną akimirką jį aplankė netikėta mintis: gal pabandyti, gal jam šiandien pavyks ką nors parašyti. Gal reikia tiesiog paimti popieriaus lapą ir sėdėti prieš jį, gal jį vėl aplankys ta seniai šiuos namus aplenkianti rašymo aistra, gal ir vėl pasijus sunkus nuo viduje kirbančios minties, idėjos, kuria žūt būt reikia su kuo nors pasidalyti.

Ne, tik ne dabar. Visa tai iliuzija, JIS jau seniai tuščias ir surūdijęs, seniai gyvena iš praeities dividendų. Dabar geriausiu atveju, kai tapdavo ilgu ir apimdavo nerimas, kad net ir solidus kūrybos „aukso amžiaus“ palikimas kada nors baigsis, JIS arčiau prisitraukdavo popieriaus lapą ir paskubomis, tarsi norėtų kuo greičiau baigti gėdingą aktą, surašydavo tekstą, kuris Jį patį liūdino, kuriame jautėsi vidinė sausra. Dažniausiai tai būdavo recenzija ar šiaip trumpas pamąstymas apie kokią nors knygą, kurią atsitiktinai buvo užtikęs nedideliame priemiesčio knygyne. JIS turėjo pagrindo manyti, kad neretai būdavo vienintelis knygyno lankytojas per visą dieną.

Tenka prisipažinti, kad pirmąsyk užsuko į knygyną tik įsitikinti, ar žmonės perka JO paties knygas. Vaikštinėjo aplink jas kaip katinas

aplink lašinius, vartė ir jautėsi tarsi keleivis, kuris svetimame krašte suti-ko gimtojo miesto gyventojus. Tačiau kartu JI kiek supykde, jog knygy-no pardavėjas nesiteikė atkreipti dėmesio. Regis, pardavėją lankytojai ne tiek džiugino, kiek vargino. Jam nė nekilo mintis, kad šiame knygyne galbūt pirmą kartą per šio gyvavimo istoriją lankosi *tikras Rašytojas*.

Nepaisant nedraugiško sutikimo, JIS mėgdavo apsilankyti knygy-ne ir net retsykiais nusipirkdavo kokią nors knygą. Ne tiek dėl atgimu-sio noro skaityti, net neplanuodamas recenzijos iš anksto, veikiau kiek pataikaudamas pardavėjui, kuris kiekvienąsyk kiek nustebdavo, jog kas nors nori kažką pirkti.

JIS nė nebuvo tikras, ar jo negrabios recenzijos kada nors išvys-davo dienos šviesą. Tiesiog nueidavo pas iš senų laikų pažįstamus žmones, kurie dirbo reklamomis išmargintuose pastatuose, tēkšdavo atspausdintus lapus ant stalo ir pats susigėsdavo dėl savo įžūlumo, min-džikuodavo kaip muštas šuva.

Dažniausiai regėdavo šypseną (nors veikiausiai dirbtinę). Paskui tekdavo kalbėtis apie šį bei tą. Tekdavo meluoti, kad gerai sekasi. Žur-nalo redaktorius stengdavosi nutaisyti kiek galima malonesnę išraišką, pradėdavo atsiprašinėti, kad dabar *kultūra* yra apimta gilios krizės ir žmonės nebesupranta, koks svarbus tikrasis menas.

Paskui kostiumuotas ponas išsiimdavo piniginę ir ištraukdavo keletą banknotų. Tai buvo veikiau išmalda nei honoraras, tuo labiau kad su au-toriumi nebūdavo pasirašoma jokia sutartis, JIS niekada nesužinodavo, ar jo tekstas pasirodė. Žurnalo redakcijoje norėdavosi prasmegti skradžiai žemę, JIS skubriais žingsniais palikdavo pastatą, mintyse prisiekęs nieka-da čia nebesugrįžti. Žingsniuodavo į smuklę, kur tučtuojau pragerdavo didžiąją dalį gautų pinigų ir kiek aprimdavo, tarsi žmogus, atsikvėpęs po ilgos distancijos bėgimo. Slinkdavo dienos, pažeminimas užsimiršdavo ir scenos vienoje ar kitoje redakcijoje ar leidykloje vis kartodavosi.

Tiesą pasakius, JIS menkai susigaudė, kiek dar pinigų yra likę. Pui-kiai žinojo tik viena – kas mėnesį vis mažiau. Reikėjo apmokėti namo

išlaidas, smuklę, retsykiais prireikdavo kokio naujesnio rūbo. Be to, JAM buvo garbės reikalas tvirtai laikytis taisyklės: komodos stalčiuje visada turi būti pinigų. Tai buvo savotiškas jų žaidimas nuo pat santuokos pradžios. JI rūpinasi maistu, kitais einamaisiais reikalais, o JIS aprūpina šeimą pinigais. JI juos pasiima iš komodos. Pasiima tiek, kiek būtina, ir visada čia padeda grąžą. Kurį laiką JI čia išdidžiai dėdavo ir savo pinigus, gautus už straipsnius laikraštyje, tačiau paskui jų tiesiog neliko ir visa finansinė našta užgulė JO pečius.

Jie stengėsi niekada nekalbėti apie pinigus. Tiesa, santuokos pradžioje aptarinėjo kelis didesnius pirkinius, tik tiek. Dabar JIS žinojo, kad dar turi slaptavietę name, kurioje pinigai – kadaise labai solidi suma, kurios, atrodo, turi pakakti daugybei metų – vis tirpsta, bet jų dar yra. Taip pat kažkiek pinigų dar buvo banko sąskaitoje, tačiau po visų nesėkmingų investicijų jų tegalėjo ten likti labai nedaug. Tiesą pasakius, JIS net bijojo išsiaiškinti kiek.

7

Seniau, kai JIS rašė knygas, apsakymus, straipsnius, kuriuos visas Miestas vienbalsiai vadino puikiais... Seniau, kai JIS didžiavosi savimi, pasitikėjo savimi... Tada ir JI žengė kartu su JUO.

Juos vadino auksine porele: du talentingi, išvaizdūs ir jauni žmonės, mylintys ir įkvepiantys vienas kitą. Jie kalbėdavosi kartais kiauras naktis aptarinėdami kokias nors socialines problemas ar būsimų jų kūrinijų apmatų. Kartais JIS kildavo iš lovos vidury nakties ir puldavo, lyg alkoholikas prie butelio, prie tuščio lapo.

Kada jie tapo svetimi vienas kitam? JIS pajuto, jog galvoja apie save ir apie tą moterį, su kuria praleido kartu keliolika metų, abejingai, tarsi apie kokio nors kino filmo herojus, tarsi bandytą mintyse sudėlioti dar vieną istoriją būsimai savo knygai.

Krosnies šiluma maloniai šildė ir sudarė jaukumo iliuziją. Tačiau šiluma nenuvijo įkyrių minčių, atvirkščiai, kėlė jas į paviršių, tarsi bjaurus oras būtų ir visas problemas suginęs pasišildyti prie ugnies. Malkų pakaks dar ilgam.

8

Snigo, vis dar snigo.

Negi sniegas taip niekada ir nesiliaus, mąstė JI, negi ir teks čia stypsoti palaidotiems baltų minkštučių snaigių. *Palaidoti sniege* – puiki straipsnio antraštė. Bandė prisiminti, ar neteko ko nors panašaus skaičtyti laikraštyje, kuriame dirbo daugiau nei dešimtmetį. Ne, regis, neteko. Sniegas nebuvo dažnas svečias pastaraisiais dešimtmečiais. JI pati tai aiškino klimato atšilimu, bet tik todėl, jog reikėjo kažkaip paaiškinti, jei kažkas pasikeičia, o tu nė nepastebėjai, kada tai įvyko, nežinai kodėl.

Karštligiškai bandė galvoti apie sniegą ir visa tai, ką yra skaičiusi apie klimato atšilimą, nors pati juto, kad iš tiesų bando slėptis po antklode nuo ryto, nors ir supranta, kad tai beviltiška.

Nuo ko JI slepiasi? Nuo visų tų klausimų, kurių vengė, nuo kurių bėgo. Jau seniai bėgo. Dabar jau gali sau prisipažinti, kad ir iš laikraščio iš tiesų pabėgo. Nes tai jau nebebuvo saugi priebėga, slėptuvė nuo... pačios savęs.

Nuo pat vaikystės svajojo būti žurnaliste. Tėvas buvo stalius, motina pardavėja žuvų turguje. Tėvai visada šypsodavosi, kai jiems pasakodavo apie savo svajonę. Nežinia, galbūt jie būtų buvę laimingesni, jei dukra būtų pasirinkusi teisininkės kelią (apie tai kartą netiesiogiai užsiminė motina), tačiau žurnalistė – irgi neblogai.

Paskui buvo studijos, darbas universiteto laikraštyje, vėliau populiariame savaitraštyje, galiausiai pagrindiniame dienraštyje. JI niekada pernelyg nesivaikė sensacijų, jai patikdavo bendrauti su žmonėmis, pa-

tikdavo matyti savo pavardę prie kurio nors straipsnio. Niekada nuo savęs neslėpė, jog yra veikiau darbšti, uoli nei gabi žurnalistė. Redaktorius kartais, kai būdavo rūškanas ar kiek išgėręs, prikaišiodavo, jog JI neturinti žurnalistinės uoslės ir to panteros šuolio, kuriuo geras žurnalistas puola grobį, tačiau JI buvo laikoma *gana* protinga, *gana* dailia, *gana* atsakinga, įžymybės neatsisakydavo duoti jai interviu.

Mergina be pažinčių, kilusi iš priemiesčio, baigusi anaipol ne prestižinę mokyklą, sugebėjo įsitvirtinti Miesto žiniasklaidos pasaulyje. Tai buvo nemažas laimėjimas. Dauguma jos klasiokų būtų nuoširdžiai pasakę, kad jiems tai – svajonių karjera. Tačiau JI mandagiai išklaudydavo sveikinimų, stengėsi neprarasti kuklumo ir dėmesingumo kitiems ir vis laukė. Tiesą pasakius, pati nežinojo, ko laukia. Tik buvo įsitikinusi, kad *didysis gyvenimo nuotykis* dar prieš akis. Svarbu nepražiopsoti, kai gyvenimas atveria naujas duris, svarbiausia drąsiai pro jas žengti nesvarstant, ką laimėsi, ką prarasi.

9

Paskui pasirodė JIS. JI ruošė interviu su žymiu Rašytoju laikraščiui. Iš pradžių pastebėjo, jog jai patinka, kaip šis kalba, kaip iš lėto neskubėdamas dėlioja žodžius, o kartais tarsi pratrūksta. Tada JO lūpos, regis, nepėja išsakyti besiveržiančių minčių. Jie kalbėjo apie kūrybą, apie menininkui būtiną laisvę, apie talentą. JIS neabejotinai buvo talentingas...

Jie susituokė po pusmečio. Buvo įsimylėję ligi ausų. JIS dedikavo JAI romantišką apsakymą. JI skrajojo po redakciją ir net keletą kartų pademonstravo turinti stulbinančią žurnalistinę uoslę... Tai buvo puikus metas, tačiau keista, jog šie prisiminimai dabar visiškai nešildo, netgi nekelia ilgesio.

Ji labai ilgai mąstė, dvejojo, ar verta mesti darbą laikraštyje. Perspektyva pačiai redaguoti, tvarkyti tikro Rašytojo darbus viliojo. JIS nevertė, tikrai nevertė atsisakyti darbo. Jai tiesiog norėjosi ko nors naujo, norėjosi taip pat būti šalia, kai bus parašytas dar nematytas pasaulyje šedevras, kurį JIS tikrai parašys. Bet ar priežasčių buvo tik tiek?

Tada atrodė, jog taip, tačiau dabar, kai į praeitį galima žvelgti kaip į kino filmą, kurį sustabdei norimoje vietoje, atsuki tiek, kiek reikia, atgal, tenka pripažinti, kad buvo dar viena, svarbiausia, išėjimo iš redakcijos priežastis. Ji pradėjo jausti tuštumą, beprasmybę. Ji vis dar klusniai vykdė žurnalistines užduotis, bet vis dažniau užliedavo prasmės klausimų bangos. Dirbti tik dėl pinigų? Būti žurnaliste, nes norisi dėmesio? Žurnalistas keičia pasaulį? Galbūt egzistuoja tokie, kurie iš tiesų keičia tuo, kad drąsiai atskleidžia nenugrimuotą tikrovę, tačiau Ji priklausė tai gausiausiai žurnalistų kategorijai, kurių tikslas dirginti skaitytojus ar žiūrovus, užkrėsti informacine bulimija. Tačiau vis dažniau pačiai norėdavosi vėmti nuo kasdienės informacijos „dozės“ paieškos. Tai, kas auditoriją dirgino vakar, šiandien jau nebeveikia. Būtina ieškoti stipresnio dirgiklio.

Atrodė, tiesiog reikia padaryti radikalų posūkį – užuot kapsčiusis po pikantiškas kitų žmonių gyvenimo istorijas, tapti sudėtine savo su-tuoktinio sėkmės istorijos dalimi. Ji tapo Rašytojo sekretore, patikėtine, asistente. Kurį laiką net pačiai atrodė, jog pagaliau priartėjo prie labai svarbaus atsakymo. Tiesa, klausimo dar negalėjo suformuluoti. Neabejojo tik tuo, kad atsakymai išauga talento dirvoje, o JIS tikrai buvo talentingas. Galėjo parodyti kelią.

Snigo vis taip pat smarkiai. Dabar jau viskas lauke, kiek matėsi pro sniegu iki pusės užverstą langą, buvo didžiulė balta pusnis. Vakaras jau buvo užleidęs vietą nakčiai, bet lauke buvo šviesu. Švietė sniegas.

JIS pasitraukė toliau nuo krosnies ir pasigriebė ant stalo numestą knygą. Tačiau eilutės liejosi, tarsi akys būtų paskelbusios streiką naujai informacijai. Regis, tobuliausias laikas apgauti pasaulį, kuris laikė viską sniego gniaužtuose, tiesiog eiti miegoti. Tačiau JIS jautė, kad neužmigs. Ne, ne dabar.

– *Seniai taip nesnigo*, – būtinai reikėjo išgirsti žmogaus balsą.

– *Galbūt*, – JI atsakė ir pati nustebo, kodėl taip daro. Galėjo tiesiog nutylėti ir JIS būtų atstojęs. Tačiau turėjo pripažinti sau pačiai, kad šią akimirką visai nenori likti viena. Tuštumos ir beprasmybės pojūtis buvo itin stiprus. Reikėjo kažkaip nuginti baime, nes ši vis stipriau stingdė visą kūną.

– *Šiandien ir rytoj malkų tikrai užteks. Na, sniegas vis vien turi kada nors liautis.*

– *Tu alkanas?*

JIS nusteбęs pažvelgė į JA, tartum pirmą kartą matytą, paskui papurtė galvą.

– *Ne, nebent arbatos išgerčiau.*

JI atsistojo, pripylė seną virdulį vandens ir pastatė ant ugnies. Netikėtai palengvėjo.

– *Mes seniai nesišnekėjom*, – pati nustebo ištarusi šią frazę.

JIS panarino galvą. JOS žodžiuose lyg nebuvo nei kaltinimo, nei smerkimo, tačiau jie vis vien smogė tarsi akmuo, paleistas tiesiai į galvą. Na taip, JI teisi, bet kam apie tai dabar? Kam čia ir dabar reikalinga visa ta tiesa? Dabar, kai nebegali, jei taps pernelyg sunku, trenkti durimis ir išeiti į smuklę. Sakoma, problemos moka gerai plaukti ir neskęsta alkoholyje. Tačiau yra ir kita medalio pusė – jas galima nuplukdyti į patį

pakraštį, kuris jau seniai virto būties sąslavynu. Kol jos dreifuos atgal, praeis kiek laiko – o ko daugiau jam reikia, jei ne ramybės.

12

Neįprastai tylu ir ramu. Būtent apie tai JI pirmiausia pagalvojo pramerkusi akis. Veikiausiai dar gili naktis, nes troboje tamsu. Keista, jau kelios naktys buvo šviesios nuo sniego – negi jis taip greitai nutirpo? JI pasiekė ranka elektros jungiklį ir spustelėjo. Paskui dar ir dar kartą. Pajuto, kad į ją smelkiasi nerimas, nes kambarys taip ir nenušvito. Perdegė lemputė? O gal vėjas nutraukė elektros laidą? Kiek pamąstė, paskui ryžtingai atsisėdo lovoje, nuleido kojas ant žemės. Prie lovos stovinčios komodos stalčiuje atrado kiek apdegusią žvakę ir degtukus. Netrukus kambaryje tapo kur kas šviesiau. Galvoje šmėstelėjo visiškai nesavalaike mintis, šūkis: „Užuot keikusi tamsą, uždek žvakę.“

Išispyrusi į šlepetes nuėjo prie elektros skydinės. Įjungė saugiklius, spustelėjo jungiklį ir... nieko.

Netrukus išgirdo basų kojų tapnojamą. JIS pabudo ir atkeliavo prie skydinės. Su žvakide rankoje. Atrodė visai romantiškai.

– *Kas nutiko?*

Gergždžiantis, tarsi surūdijęs, balsas išsklaidė visą romantiką. Seniau JO balsas buvo visai kitoks. Gal JIS tiesiog peršalo, o gal taip yra todėl, kad žodžiai veliasi burnoje, nes jie neturi apie ką kalbėti.

– *Rodos, elektros nėra visame name?*

JI visuomet buvo daug praktiškesnė ir geriau išmanė techninius dalykus nei JIS. Regis, JAM patiko nemokėti elementarių darbų. Juk JIS buvo Rašytojas, o ne koks juodadarbis.

Pakėlė žvakidę aukščiau, pasimatė sieninio laikrodžio rodyklės. Jos skelbė, kad jau rytas. Tačiau pernelyg tamsu, kad galima būtų tuo patikėti. Sustojo? Ne, tiksi sekundės.